

יידישע

פעסטער צייטונג

אויף די יענע צייטונג קאנן מ'אין יעדן טאג פרענומעירן, און דער פרענומעירער באהאלט פאר זיך דעם פאסטער-טאג דעם פאסטער-טאג.

דער ערשטער פאסטער-טאג וועט זיין דעם 15טן דעצעמבער 1884. פאר אסערווייניג אונטערן נאמען דער פאסטער-טאג וועט זיין דעם 16טן דעצעמבער 1884.

Nr. 142 ועכצעהנטער יאהראנג Budapest, 15. Dezember 1884

יידישע גרונדבענומער.

דאס נייע בוך, וועלכעס זייט געטערן דיא נאכע אפגעטילבע מינינג דעם לאנדעס בעשאפט מיט אונד איבער וועלכעס נאך זעהר פיעל גע- שפראכען אינד נאך מערה געשריבען ווערען ווירד, איז איינעם יענער ווערקע, וועלכע בערשען ווירד, דיא ארגענעלייטעטע אפגעטילבע מינינג איז דען פעהראנגניספאלען ארטהייטערן, אין וועלכע זיא פעהראלען אונט, היינט איז דען רייכ מינינג וועג צו פהרען אינד איהר קלאר צו בעוויי- זען וויא פאלש אינד געפעהרדיך דיא רובטונג אונט וואהן דיא פאן קאפף אונד - הערעלאונג פעהרעהרען גערראנגען וואהרען, דיא אפגעטילבע מינינג ווירד מאכטמאל, וויא דאס ביא פיערענען ראסטען ניכט וועלען צו געשעהן פלענט, שווא אינד גענטט אין וועלכער ראועריא איבער אונטענע אינד אכטנדע, אילעס מיט זיך פארשעיענד, וואס זיך איהר אין דען וועג שטעללט. פירעט זיך דאן אין מוסהנער אינד) בערענדעטער מאן, דער זיך איהר ענטפונג- וויפע אינד דאס ליטוויאל מיט איינעם ניקהיענען גרופע צו פראסטען ווייס, דאן קאמט דיא אפ- פענטילבע מינינג עכענווא וויא דיא שיינעיאדענען אכטע - מ'ון מאנע אונט דיענעס גלייבונס פיהר צייגען - ווערעט צו זיך, אינד ארגענט זיך אבער איהרע אייגענע בעגענגעווייס, איינע זארגע וויר קונג דורפטע דיא פאליטישע פליגטישט הערפאר- ריפן, וועלכע פארניגסטערן אונטער דעם מיטעל געוועלשאפט אונד נאענאאלער בערוף ערשיי- נען איז.

ליסטען אונד גרונדבענומער-צאהל איינער קאפי- מאטע פאלגען וויא זיא דער פערפאסטער מיט גרא- סעס אונד לאבענישערמאסע פלייסעט צוואמפטענע- שעלש האט:

קאמיטאט באדראג: יידישע גרונדבענומער 14, יידישע ווייוליסטען 47, באשט-באדראג: גיונה- בענומער 81, ווייוליסטען 75, וועפענע: גרונדבע- נומער 3, ווייוליסטען 58, איינווערס: גרונדבענו- מער 12, ווייוליסטען 84, מאלאט גרונדבענומער 3, ווייוליסטען 58, זאלא: גרונדבענומער 20, ווירד 16, אכאז: גרונדבענומער 16, ווירד 16, וועינעלבורג: גרונדבענומער 3, ווירד 16, האנט: גרונדבענומער 9, ווייוליסטען 16, גראנאד: גרונדבענומער 9, ווייוליסטען 31, ליפא: גרונדבענומער 1, ווייוליסטען 12, ביהאר: גרונדבענומער 40, ווייוליסטען 68, סאבאלש: גרונדבענומער 42, ווייוליסטען 51, אין בעקעש ניכט עס 11, אין אונט 25, ועמפלין 13, הויזעש 16, זאליאס 1, מאדאטארדא 7, בארט 7, אינד 16 טראנז 2, יידישע גרונדבענומער, קאמארן האט 16 דאבא 11, מאדמאדאש 71, שאראש 26, מעקעש 30, דאר 59, טשאנאדאינד טשאנאד 29, ארווא 37, פעקט 47, טרענטשען 97, אינד אדעבורג 22, יידישע ווייוליסטען, אין דען קאמיטאטען אראמסקי, 45- נאראש באראשא אונד טעכען ניכט עס נאר קיינע יידישען גרונדבענומער, (אינער גרונדבענומער זונד הייט נור זאלבע פערשטאנדען דיא אין פאלע איהרעס געווענעס גלייבונסען ווייוליסטען וויר.)

ליבע בערעכענען צו הענען, דענן דער גרונד- בעזויטן, וועלכער זיך אין דען האנדען דער אונגארישען יודען בעפינדעט, איז זא פערשווינג דענד קליין, דאס נור געוויס- טענסלאזע העטצער, דיא דאס פאלק אונט יעדען פרייז אויפ- רעגען וואללען, פאן דעם גרונד איינער געפאהר פיר דאס לאנד שפרעכען קאנענען, דער פער- פאסטער בעווייזט דאס מיט זעהלען, אונד פאר דיען מוס זעלבסט דיא אנטפערטישע אינגעלשאפט הייט פערשופט- מען, דען מיט צווייפאל צווייא לאסט זי ניכט הערענשיווי- דעלין.

דער פערפאסטער דעם סענאטאנאלען ביי- בעס דערועלבע גענטט זיך צענוואר, אונט ווילל עס שיינען, דאס דערועלבע איינט אידען זיא מען טיטאלעאן געפאלט, אינד דאס ער מיט זיא נעם זארגען נאכען געוואס און בעקעש וויי- הייסע האט זיך, דיא גראסע מוהע ניכט פעהרדיע- סן האסטען, אונט 41 קאמיטאטען דיא אפ- פלייבען דאס ען דעם בעס צעטאנדע אונד דיא ווייוליסטענאכטען זענען אונט און דער האנד דערועלבען נאכשוויינען, דאס דיא יודען ניכט פעהר אונט פעהר זענט דעם געזאפטען גרונד- בעזויטעס איהר איינען גענענען, דער גרונדבעזויטען ענטשפרייטט אלזא דער יידישען בעפאלקע- רונגס פעהר דיא עבענפאללעס ביא א פעהרענט אויסמאכט, אין דעם לאטי פונדירענבע- זויטן (ראסטע דאמאנען) זינד יודען גירענעס אונט פערשפען, אין דעם נאנן קליינען גרונדבע- זויטן העפלינדען זיך עבענפאללעס פאסטע נאר קיינע יודען, גראס- גרונדבעזויטער ניכט עס אונט פעהר דען יודען ניכט מערה אלס עטליכע צוואנציג אינד בלאס אונט קליינען מוסעלבעזויטן זונד דיא יודען צאהל זיך, אבער אין הייט מאכענען זען ניכט מערה אלס צעהרן פערענציג דעם געוואסטען מוסעלבעזויטעס אונט דער פערפאסטער פיהרט אין דיענע ווערקע דיא נאנטע וואסטעלבע גיונה- בענומער דער ערוואנטען 41 קאמיטאטען, זא דאס איינע זאלשען דער דאטען יא וועלכעס דער ארעהום איינעוועלשאפטען איז:

דיענע דאטען ווערען וויא איינע קאלטע דוש דען אנטפערטישען פרייבעריאון אכטוועלען, אונד דען גייה, דען זיא חרף איהרע ליגענשאפט איבערשויבענען אייטשאלעלעקען, מיט גענענער אין דען איינע דער דענקענען דינע שפטע פער ליגענע, עס איז פירליך טרויער, דאן געלאנגט צו זיך, דאס וויר אונט פארשען שיינען וועגן וויר איינע געווענען בעזויטן אונטערע געווענען אונטערע ווערען לאנדע נאכשוויינען קאנענען, פיער טרויערע- אבער אונט עס וועגן איינע ווערע גלייבונגען אכטע ניכט נור דאס פיהר פערשאלטע ווערען, וואס זיא בע- ווענען וואנדרען פעהר נאך דאס, וואס זיא ניכט בעזויטען, דא-אונט בערשען וויר דיענעס ווערק מיט בעזאנדערע גענעטהאונג, דער פערפאסטער האט דער וואהרהייט אונד געטענעקייט איינען גראסען דיענעס געלייסעטע אונד דער פערלייטער, פאלש הייט אינד לעינע איינע געפאהרליכע וואפען אונט דען האנדער גערספען.

דיא שטרווישטיש פיהרט דען בעווייז איבער אלל אויף דאטען געטענעט, דאס דיא דיענער אלס אייטשטישע דעם שטאטעס, איהרע פליכט ניכט ערפיללט אינד דאס זיא אלליין ניכט מערה אונט שטאנען אונט דען בעשטער דעם שטאטעס צו ווערען, אינאדאן דאן געווענענען דעם פאסטענען אונט אונט דעם פאסטענען פלע גענעטע נור דאן געווענעט, ווערען וועגן זיך דיא דשענפרי מיט דער אינטעללי- גענטען בירגערקלאסע איי- ניג פעהראיינט אונד דיא צעהר שטארענדען ניפפע פאן זיך אויסוויירפט, וועלכע קלאסען אינד קאנפעסס איינען פאן אייני- אנדער שרענעט, דען וואהר- לייך ניכט דיא יודען בילדען

מיט דערוועלבען געוויינען וויא דיא גיונה- בענומער יודען איד וואסטילבע ווייוליסטען דער 41 קאמיטאטע פערזענענע דער וועלכעסער ווייזט נאך, דאס דאן יודען גירענעס צו דען ערסטען ווייוליסטען גע- הארען זא דאס דיא געזאפטען יידישען ווייוליסטען אין 41 קאמיטאטען (גרונדבענומער, פארברוקט- אנהאבער, קיפלייטש, איזעט אונד אוואדאטע) ניכט מערה אלס 914,185 גילדען אן שטייער צאהלען מאנע הייט דיא אינטערעסאנטע ריזענפאלע דער יידישען וויר- ווערען.

דיא שטרווישטיש פיהרט דען בעווייז איבער אלל אויף דאטען געטענעט, דאס דיא דיענער אלס אייטשטישע דעם שטאטעס, איהרע פליכט ניכט ערפיללט אינד דאס זיא אלליין ניכט מערה אונט שטאנען אונט דען בעשטער דעם שטאטעס צו ווערען, אינאדאן דאן געווענענען דעם פאסטענען אונט אונט דעם פאסטענען פלע גענעטע נור דאן געווענעט, ווערען וועגן זיך דיא דשענפרי מיט דער אינטעללי- גענטען בירגערקלאסע איי- ניג פעהראיינט אונד דיא צעהר שטארענדען ניפפע פאן זיך אויסוויירפט, וועלכע קלאסען אינד קאנפעסס איינען פאן אייני- אנדער שרענעט, דען וואהר- לייך ניכט דיא יודען בילדען

